

מחמוד דרוויש

אל תתנצל על מה שעשית

לארצנו

לארצנו,
 זו הקרובה לדברי האל,
 תקרה של עננים
 לארצנו,
 זו הרחוקה מתארי השם,
 מפת ההעדר
 לארצנו,
 זו הזעירה כגרגיר שמשם,
 אפק שממי ותהום סמויה
 לארצנו,
 זו העניה ככנפי הקטה,
 כתבי קדש ופצע בזהות
 לארצנו,
 זו העטורה, שסועת הגבעות,
 מארבי העבר החדש
 לארצנו, זו השבויה
 החפש למות מכמיהה ותשוקה יוקדת
 וארצנו, בליל הדמים שלה,
 היא אבן חזן קורנת למרחוק, למרחוק,
 מאירה את חוצותיה.
 ואלו אנחנו, בתוכה,
 רק הולכים ונחנקים.
 מערבית נביל ארמלי

שום דגל ברוח

שום דגל ברוח אינו מתנופף/
 שום סוס אינו שוחה ברוח/
 שום תף אינו מבשר על עלית הגל
 או נפילתו,
 כלום לא קורה בטרגדיות היום/
 המסך הורד/
 המשוררים והצופים עזבו,
 ואין ארז/
 אין עצרת/
 וענפי זית אינם מברכים את היודרים
 מן הספינות, מתשים מחטם מדמם,
 ומקלילות המערכה האחרונה/
 כאלו הם באים מגזרה לגזרה/
 גורלותיהם רשומים מאחורי הטקסט,
 יוניה בדמות טרויאנית,
 לבנה או שחרה/
 לא נשברו ולא נצחו
 ולא שאלו את עצמם: מה יקרה מחר בבקר
 ומה יהא לאחר הצפייה ההומרית הזאת?/
 כמו היה זה חלום יפה העושה צדק עם השכויים
 ומושיט להם עזרה כנגד הלילה המקומי הארז,
 כאלו אמרו:

"אנו חובשים את פצעינו במלח
 אנו חיים ליד זכרוננו
 אנו מנסים את מותנו הרגיל
 אנו מחכים לתחיה, כאן, בביתה,
 במערכה שאחרי האחרונה..."

בירושלים

בירושלים, כלומר בין חומות העיר העתיקה,
אני הולך מעת לעת ללא זכרון
לכונני. הנביאים הרי מתחלקים ביניהם
בהיסטוריה של המקדש. הם עולים לשמים
וחוזרים מתסכלים ועצובים פחות, שהרי האהבה
והשלום מקדשים ובאים אל העיר.
צעדתי במדרון והרהרתי: כיצד
חלוקים המוסרים על דברי האור באבן?
המאבן דלת אור פורצות מלחמות?
אני מהלך בשנתי, זוקף מבט בחלומי. איני
רואה איש מאחורי. איני רואה איש מולי.
כל האור הזה שלי. אני פוסע. קל תנועה. עף
ואחר כך הופך לזולתי בטרגספיגורציה¹. המלים
צומחות כעשבים מפי ישעיהו
הנבואי: "אם לא תאמינו כי לא תאמנו."
אני פוסע כמו הייתי מישהו אחר. ופצעי הוא ורד
לכן אונגליוני. וידי כמו זוג יונים
על הצלב מרחפות ונושאות את הארץ.
אינני הולך, אני עף, הופך לזולתי
בטרגספיגורציה. אין מקום ולא זמן. ומי אני?
אני לא אני במעמד העליה². אבל אני
חושב: הוא לבדו, הנביא מחמד,
דבר בערבית הצחה מכל. "ומה אחר כך?"
מה אחר כך? חילת צעקה פתאום:
זה אתה שוב? לא הרגתי אותך?
אמרתי: הרגת אותי... ושכחתי, כמוך, למות.

- 1 המונח המשמש במקור, תג'ל (שטרנומו האטימולוגי המדויק הוא "התגלות"), משמש בכנסיות דוברות ערבית לציון ההשתנות (טרנספיגורציה) של ישוע וגילוי טבעו האלוהי לעיני תלמידיו (ע' בבשורה הסינופטית: מתי י"ז: 9-1; מרקוס ט: 2-8; לוקס ט: 28-36). מטבע הדברים, העברית חסרה מלה מדויקת לתרגום מונח זה. [הערת המתרגם]
- 2 במסורת האסלאמית, עלייתו של הנביא מחמד לשמים ממסגד אלאקצא. [הערת המתרגם]

לא התנצלתי בפני הבאר

לא התנצלתי בפני הבאר כאשר חלפתי על פני הבאר,
 שאלתי מן הארון העתיק ענן
 וסחטתי אותו כתפוז, וחכיתי לצביה
 לבנה מיתולוגית. צויתי על לבי מתינות:
 יהיה ניטרלי, כאלו אינך ממני! הנה כאן
 עמדו הרועים הטובים ברוח ופתחו את
 החלילים, ואז פתו את חגלות ההרים
 אל המלכודות, והנה כאן אכפתי למעוף
 אל עבר פוככי סוסה, וטסתי. הנה כאן
 אמרה לי ידעונית: הזהר מכביש האספלט
 והמכוניות, ולך על אנחתך. הנה כאן
 שלחתי את צלי וחכיתי. בחרתי את קטן
 הסלעים ושנתי נדרה. שברתי את האגדה ונשברתי.
 הסתובבתי סביב הבאר עד שנסקתי מנפשי
 אל מה שאינו ממנה. קול קרא אלי
 ממעמקים: הקבר הזה אינו קברך. התנצלתי.
 קראתי פסוקים מן הקראן, ואמרתי
 לנעלם בבאר: שלום עליך ביום בו
 נפלת בארץ השלום וביום בו תעלה
 מאפל הבאר בחיים!

מערבית גיא רון-גלבע